

TURVALLISUUSTIEDOTE SUURONNETTOMUUDEN VARALTA

Tampereen järjestelyratapihan lähialueen asukkaille

VR-konserni ja Pirkanmaan pelastuslaitos ovat yhteistyössä laatineet tämän ratapiha-alueen lähialueen kiinteistöihin jaettavaan turvallisuustiedotteen. Tiedotteessa kerrotaan

- millaisia vaaroja ratapihalla kuljetettaviin aineisiin liittyy
- miten tulee toimia onnettomuuden tapahduttua
- mistä saa lisätietoja.

Tiedotteella vahvistetaan myös, että Tampereen järjestelyratapihalle on laadittu vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain edellyttämä turvallisuus selvitys sekä pelastussuunnitelma, joita pidetään ajan tasalla.

Vaarallisia aineita kuljetetaan teollisuuden ja kaupan tarpeisiin

Vaarallisia aineita kuljetetaan Suomessa rautateitse vuosittain noin viisi miljoonaa tonnia. Kuljetukset perustuvat teollisuuden ja ulkomaan kaupan tarpeisiin. Tampereen järjestelyratapihan kautta kuljetetaan vuodessa vaarallisia aineita noin 700 000 tonnia. Valtaosa nestemäisistä aineista on syövyttäviä, joiden lisäksi kuljetetaan palavia nesteitä ja myrkyllisiä kaasuja.

Suuronnettomuuden todennäköisyys Tampereen järjestelyratapihalla on valtion rataverkkoa hallinnoivan Liikenneviraston tekemän riskiarvioinnin mukaan vähäinen. Mahdollisen onnettomuuden seuraukset voivat kuitenkin olla vakavat. Edellä mainitusta syystä onnettomuuksien ehkäisyyn kiinnitetään erityistä huomiota.

Onnettomuuksia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ovat mm. vaunujen tekniset tarkastukset, kuljetusten ja tilapäisen säilytyksen säännöllinen valvonta, junien matkakuntoisuuden tarkastukset, henkilökunnan koulutus sekä viranomaisten tekemät ratapiha-alueen katselmukset.

Viranomaiset ja VR-konserni ovat varautuneet onnettomuuksiin

Viranomaiset sekä VR-konserni varautuvat vaara- ja onnettomuustilanteisiin, koska niiden mahdollisuutta ei voida täysin sulkea pois. Pelastuslaki velvoittaa pelastuslaitoksia varautumaan suuronnettomuuksiin sekä laatimaan ulkoisen pelastussuunnitelman, joka koskee mm. vaarallisten aineiden kuljetuksia sekä tilapäistä säilyttämistä ratapihoilla ja satamissa. Kemikaaliratapihojen osalta ylin lupaviranomainen on Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi), joka valvoo toimintaa yhdessä muiden viranomaisten kanssa.

Pirkanmaan pelastuslaitos on laatinut ulkoisen pelastussuunnitelman Tampereen järjestelyratapihalle ja huolehtii sen ajantasaisuudesta. Suunnitelmassa kuvataan, miten pelastustoimet hoidetaan mahdollisen suuronnettomuuden tapahduttua. Suunnitelmassa ovat huomioituna mm. onnettomuuden vaaran leviämisen estäminen ja torjuminen mahdollisimman pienin vahingoin sekä vaara-alueen väestön varoittaminen ja turvaaminen. Ratapihan sisäinen pelastussuunnitelma sisältää ratapihalla toimivien ohjeet onnettomuuksien varalle.

Onnettomuuksien varalle laadittuja suunnitelmia harjoitellaan ja koulutetaan säännöllisesti yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. Suuronnettomuusharjoituksia ratapihalla järjestetään kolmen vuoden välein.

Pelastuslaitos vastaa pelastustoiminnasta

Pirkanmaan pelastuslaitos huolehtii ja vastaa

- pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä
- väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteissa
- pelastustoimen valvontatehtävistä suorittamalla palotarkastuksia ja muita valvontatehtävien edellyttämiä toimenpiteitä
- pelastustointa koskevasta valistuksesta ja neuvonnasta
- alueensa öljyvahingoista öljyntorjunnasta annetun torjuntalain mukaisesti.

Lisäksi pelastuslaitos ylläpitää väestönsuojelun valmiutta siten kuin on säädetty pelastuslaissa sekä yhteensovittaa eri viranomaisten ja pelastustoimintaan osallistuvien tahojen tehtäviä.

Tätä tiedotetta laadittaessa on noudatettu sisäministeriön asetusta erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta. Tämä turvallisuustiedote on saatavilla myös Pirkanmaan pelastuslaitoksen internet-sivuilla www.pirkanmaanpelastuslaitos.fi/Pirkanmaa-134 sekä Tampereen keskuspalasemalta virka-aikana.

Lisätietoja

VR Transpoint

palvelupäällikkö Pasi Valkiala, puh. 040 8630 661
turvallisuusneuvonantaja Arto Ojala, puh. 040 8634 237

Pelastuslaitos

päivystävä päällikkö, puh. 03 565 612

Tietoja kuljetettavien aineiden vaaroista

Aine	Ominaisuudet	Vaarat
Ammoniakki	Väritön, voimakkaasti pistävän hajuihin kuuluva kaasu.	Syttyvä kaasuna, myrkyllistä hengitettynä, voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa, erittäin myrkyllistä vesiliöille.
Butadieeni	Väritön kaasu, jolla on mieto aromaattinen haju. Butadieenihöyry on ilmaa raskaampaa.	Erittäin helposti syttyvä. Saattaa aiheuttaa syöpää ja perimävaurioita.
Etanoli	Väritön kirkas haihtuva neste, jolla on makea, eeterinen haju.	Helposti syttyvä neste ja höyry.
Fluoripiihappo	Väritön, pistävän hajuihin kuuluva neste.	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
Fosforihappo	Väritön, lähes hajuton, kiinteä aine, vesiliuosena siirappimainen neste.	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
Rikkidioksidi	Väritön, pistävänhajuihin kuuluva kaasu.	Myrkyllistä hengitettynä. Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
Rikkihappo	Väritön tai ruskehtava, hajuton tai lievästi pistävän hajuihin kuuluva öljymäinen neste.	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
Typpihappo	Väritön tai kellertävä neste, jolla on tukahduttava haju.	Hapettava sekä voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.

(Lähde: Työterveyslaitos, Onnettomuuden vaaraa aiheuttavat aineet -turvallisuusohjeet <http://www.ttl.fi/ova/>)

Toiminta onnettomuustilanteessa

Alue, jolle turvallisuustiedote on jaettu

© Kaupunkimittaus Tampere 2016

Turvallisuustiedote on jaettu ratapihan läheisyydessä asuville ja toimiville.

Jokaisen seudulla oleskelevan tulee noudattaa viranomaisten ohjeita ja määräyksiä onnettomuustilanteessa.

Onnettomuudesta tiedotetaan **yleisellä vaaramerkillä**.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Yleinen vaaramerkki on nouseva ja laskeva minuutin kestävä äänimerkki.

Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina vaaratiedote. Se luetaan kaikilla radiokanavilla ja näytetään YLE:n, MTV3:n ja Nelosen teksti-TV:n sivulla 112 sekä televisio-ohjelmissa ruudun yläreunassa juoksevana tekstinä. Tarvittaessa käytetään myös kaiutinautoja.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

Sisällä

- Toimi rakennuksen pelastussuunnitelman mukaisesti.
- Pysy sisällä rakennuksessa.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet. Huomioi rakennuksen ilmastoinnin pysäyttäminen.
- Jos tunnet kaasun hajua, hengitä kostean vaatteen läpi, tiivistä ikkunat, ovet ilmastointiventtiilit ja ulos johtavat aukot.

Ulkona

- Siirry nopeasti sisälle. Jos et pääse sisälle, pyri sivutuuleen. Jos tunnet kaasun hajua tai joudut kaasupitoiseen ilmaan, hengitä (kosteaa) vaatteen läpi.
- Toimi ripeästi, mutta säilytä rauhallisuus. Auta kanssaihmiä suojaautumisessa ja suojaan siirtymisessä.
- Älä aiheuta liikenteessä lisäonnettomuuksia. Sulje ajoneuvon ikkunat ja ilmastointi.

Lisäksi

- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä missään tapauksessa siirry vaara-alueelle tai poistu sisätiloista vaara-alueella ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla.

Vaara ohi -merkki tarkoittaa yleistä vaaramerkkiä koskevan varoitustilan purkamista. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on poistunut. Vaara ohi -merkki on minuutin mittainen tasainen äänimerkki.

Kokeilumerkkiä käytetään hälytínjärjestelmien käyttökunnon testaukseen. Kokeilumerkki on 7 sekuntia pitkä tasainen äänimerkki.

Pirkanmaalla väestöhälyttimien kokeilu suoritetaan **jokaisena arkimaanantaina klo 12**.